



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere
dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
și Ministerul de Interne al Republicii Turcia privind furnizarea
unor echipamente, încheiat la Chișinău la 13 mai 2025**

În temeiul art. 12 alin. (2) și art. 14 alin. (5) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre informare Memorandumul de înțelegere dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerul de Interne al Republicii Turcia privind furnizarea unor echipamente, încheiat la Chișinău la 13 mai 2025.
2. Ministerul Afacerilor Externe va notifica Guvernului Republicii Turcia aprobarea Memorandumului nominalizat.
3. Ministerul Afacerilor Interne va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Memorandumului menționat.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul afacerilor interne

Daniella Misail-Nichitin

ARGUMENTAREA

oportunității aprobării Memorandumului de Înțelegere dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerul de Interne al Republicii Turcia privind furnizarea unor echipamente, încheiat la Chișinău la 13 mai 2025

A. Descrierea tratatului.

1. Informații generale

a) părțile la tratat – Memorandumul de Înțelegere propus pentru aprobare este încheiat între Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerul de Interne al Republicii Turcia.

b) nivelul tratatului – Memorandumul de Înțelegere este un tratat interinstituțional.

c) forma și structura tratatului – Memorandumul de Înțelegere este format din preambul, dispozitiv din 9 articole și 1 anexă.

2. Informații privind conținutul tratatului

a) obiectul și scopul tratatului – Memorandumul de Înțelegere are ca obiectiv principal furnizarea unor echipamente de către Comandamentul General al Jandarmeriei din Republica Turcia către Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, și, respectiv către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Scopul acestuia este de a sprijini procesul de eficienizare a activităților în cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și Inspectoratul General al Poliției.

b) tratatele în vigoare pe care este menit să le implementeze, să le amendeze sau substituie – Memorandumul de Înțelegere nu este menit să implementeze, amendeze sau substituie alte tratate.

c) termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității tratatului – În conformitate cu articolul 8 alineatul (1) – (3) al tratatului în discuție, Memorandumul de Înțelegere intră în vigoare la data primirii ultimei notificări scrise, prin mijloace diplomatice, prin care Părțile își notifică reciproc finalizarea procedurilor juridice interne necesare pentru intrarea în vigoare a Memorandumului de Înțelegere. Prezentul Memorandum de Înțelegere rămâne în vigoare până când Partea moldovenească informează Partea turcă, în scris, că toate mărfurile specificate în Anexa prezentului Memorandum de Înțelegere sunt inutilizabile. Încetarea prezentului Memorandum de Înțelegere nu afectează obligațiile care decurg din proiectele realizate, cu excepția cazului în care Părțile convin altfel.

d) modul de amendare a tratatului – Memorandumul de Înțelegere nu prevede modul de amendare a acestuia.

B. Analiza de impact.

1. Informații generale

a) actualitatea tratatului – Memorandumul de Înțelegere aflat în discuție are o importanță majoră pentru subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, întrucât prin acest tratat se vor asigura resurse esențiale pentru susținerea activităților specifice desfășurate de către acestea.

b) scopul final al încheierii tratatului – Potrivit prevederilor Memorandumului de Înțelegere, încheierea tratatului va facilita accesul la echipamente esențiale pentru îmbunătățirea capacității operative și de intervenție a autorităților beneficiare. Aceste echipamente sunt destinate să sprijine nu doar activitățile de prevenire a infracțiunilor, ci și intervențiile rapide în situații de urgență, protejând astfel integritatea și securitatea comunității.

c) existența sau inexistența unor alte opțiuni alternative de reglementare decât tratatul – Nu au fost identificate alte opțiuni de reglementare decât Memorandumul de Înțelegere vizat.

d) necesitatea încheierii unor tratate sau documente subsecvente, cum ar fi protocoalele de implementare, anexele, regulile și modul de aprobare și punere în aplicare a acestora – Potrivit prevederilor Memorandumului de Înțelegere, nu se impune încheierea unor tratate sau documente suplimentare, cum ar fi protocoalele de implementare, anexele sau reglementările privind aprobarea și punerea în aplicare. De asemenea, este de menționat că Memorandumul de Înțelegere are o Anexă care prevede lista echipamentelor furnizate subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne.

e) tratatele similare încheiate cu părți terțe sau dintre părți terțe, precum și analiza practicii existente și a impactului asupra acestora, fie părțile care sânt sau doresc să devină parte la un tratat multilateral, a căror practică ar putea fi urmată – Se constată absența unor tratate aferente furnizării echipamentelor.

f) descrierea succintă a principalelor drepturi și obligații pe care le generează tratatul – Conform Memorandumului de Înțelegere, angajamentele Părților sunt specificate în special la articolul 2 și 3, însă acestea sunt prezente și pe întreg conținut al tratatului.

g) modul de soluționare a disputelor sau inexistența unor astfel de prevederi – Conform articolului 6 al Memorandumului de Înțelegere, litigiile rezultate din interpretarea sau punerea în aplicare a prezentului Memorandum de Înțelegere se soluționează prin consultări și negocieri directe între Părți, iar problema nu poate fi adusă în fața unei instanțe naționale sau internaționale sau a unei Părți terțe. Părțile își asumă obligațiile specificate în prezentul Memorandum de Înțelegere în timpul procesului de soluționare a litigiilor.

h) scopul teritorial al tratatului (teritoriul părților de aplicare a tratatului) – Prezentul Memorandum de Înțelegere se aplică pe teritoriul Republicii Moldova, având în vedere că Ministerul de Interne al Republicii Turcia va furniza echipamentele pe acest teritoriu, în special la sediul Inspectoratului General de Carabinieri, care, la rândul său, va livra Inspectoratului General al Poliției echipamentele destinate Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială „Fulger”.

i) eventuala urgență a punerii în vigoare a tratatului – Luând în considerare consolidarea cooperării operative dintre structurile Părților, precum și asigurarea furnizării echipamentelor, se impune necesitatea rapidă de furnizare a echipamentelor specificate în textul Memorandumului de Înțelegere, necesare pentru sprijinirea activităților specifice subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne. Aprobarea promptă a acestui tratat va contribui semnificativ la asigurarea întăririi capacității operaționale a autorităților implicate.

2. Aspectul politic, cultural și social:

a) efectele tratatului asupra relațiilor bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova, inclusiv în context internațional și regional – Prevederile Memorandumului de Înțelegere vizat nu contravin politicii interne și externe promovate de către Republica Moldova, ci dimpotrivă acestea corespund integral politicii Republicii Moldova și care au drept scop stabilirea unor relații de colaborare concrete și eficiente cu statul turc.

b) impactul asupra societății, anumitor grupuri sau sectoare ale societății, culturii și dezvoltării umane – Prevederile prezentului Memorandumului de Înțelegere vor contribui la dezvoltarea relațiilor de cooperare în interesul și avantajul ambelor instituții. Implementarea prezentului tratat va asigura furnizarea echipamentelor destinate subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, și, respectiv, recepționarea echipamentului va permite utilizarea acestora în scopul de menținere a ordinii și securității publice.

c) efectele asupra situației social-politice din Republica Moldova – Memorandumul de Înțelegere în cauză nu are ca scop abordarea problemelor de ordin politic sau social.

d) necesitatea sau existența unor consultări publice asupra tratatului – Memorandumul de Înțelegere respectiv nu prevede/necesită organizarea consultărilor publice.

3. Aspectul economic și de mediu:

a) importanța domeniului de reglementare a tratatului pentru economia Republicii Moldova – Memorandumul de Înțelegere vizat nu prevede reglementări asupra economiei Republicii Moldova.

b) consecințele pozitive și negative pentru economia Republicii Moldova, precum și pentru mediu, inclusiv evaluările aproximative ale acestora – Memorandumul de Înțelegere menționat nu contravine dezvoltării bilaterale între Părți, precum și angajamentelor prevăzute de alte Acorduri internaționale cu referire la economie și mediu.

c) beneficiile directe și indirecte pentru economia Republicii Moldova obținute în procesul de implementare a tratatului cu evaluarea cantitativă și calitativă a acestora – Memorandumul de Înțelegere definește domeniul de aplicare, iar în procesul de implementare va facilita consolidarea în viitor a relațiilor de cooperare moldo-turce în baza unor condiții egale și reciproc avantajoase.

d) perspectiva dezvoltării fructuoase a relațiilor în domeniul de reglementare a tratatului – Prezentul Memorandum de Înțelegere va constitui un instrument eficient de colaborare între Republica Moldova și Republica Turcia, în vederea furnizării echipamentelor destinate sporirii capacității de intervenție a subdiviziunilor beneficiare.

4. Aspectul normativ:

a) compatibilitatea tratatului cu prevederile Constituției Republicii Moldova – Memorandumul de Înțelegere este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova.

b) compatibilitatea tratatului cu Carta ONU, cu alte tratate în vigoare pentru Republica Moldova, cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional – Memorandumul de Înțelegere corespunde normelor de drept internațional, prevăzute de Carta ONU, și alte tratate în vigoare pentru Republica Moldova, precum și nu vine în contradicție cu angajamentele internaționale și regionale la care Republica Moldova este parte.

c) compatibilitatea tratatului cu legislația Uniunii Europene – Memorandumul de Înțelegere vizat este compatibil cu prevederile legislației Uniunii Europene.

d) existența actelor normative interne care necesită a fi aduse în concordanță cu prevederile tratatului, cu indicarea expresă a actelor normative și prevederilor acestora care urmează a fi modificate, completate sau abrogate – Prevederile Memorandumului de Înțelegere precitat sunt compatibile cu legislația națională și nu necesită modificarea, completarea actelor normative interne în acest sens. Totodată, se menționează că urmare a aprobării Hotărârii Guvernului nr. 258/2025 pentru inițierea negocierilor și aprobarea semnării Memorandumului de înțelegere dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerul de Interne al Republicii Turcia privind furnizarea unor echipamente a fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 617/2022 pentru inițierea negocierilor și aprobarea semnării Memorandumului de înțelegere dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerul de Interne al Republicii Turcia privind transmiterea bunurilor, pe motivul survenirii unor modificări esențiale în textul Memorandumului de Înțelegere din 2022.

e) necesitatea adoptării unor acte normative noi în vederea implementării eficiente a prevederilor tratatului – Implementarea Memorandumului de Înțelegere nu necesită adoptarea unor acte normative noi.

f) necesitatea sau existența unui plan de acțiuni privind asigurarea compatibilității tratatului – În contextul aspectului normativ al Memorandumului de Înțelegere care nu contravine cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, nu necesită aducerea în concordanță a actelor normative naționale în vederea implementării eficiente a tratatului. Drept urmare, nu necesită elaborarea unui plan de acțiuni privind asigurarea compatibilității tratatului.

g) posibilitatea și necesitatea formulării unor rezerve sau declarații în cazul unui tratat multilateral – Memorandumul de Înțelegere în discuție este un tratat bilateral, respectiv nu este necesară formularea unor rezerve sau declarații în acest sens.

5. Aspectul instituțional și organizatoric:

a) formele de cooperare prevăzute în tratat sub aspect instituțional și organizatoric – Cooperarea prevăzută în Memorandumul de Înțelegere, necesară aplicării acestuia, constă în furnizarea de către Ministerul de Interne al Republicii Turcia a echipamentelor destinate subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

b) necesitatea înființării unor instituții sau structuri noi naționale și internaționale, sau modificării celor existente – Memorandumul de Înțelegere vizat nu va condiționa acest aspect.

c) necesitatea abilitării unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi – În conformitate cu prevederile Memorandumului de Înțelegere nu sunt estimate astfel de necesități.

d) necesitatea și modalitatea participării Republicii Moldova și a reprezentanților săi la reuniunile și structurile internaționale menite să asigure implementarea tratatului (vizite, grupuri mixte de cooperare, organizații internaționale și organele acestora etc.) – Prezentul Memorandum de Înțelegere nu indică necesitatea și modalitatea participării Republicii Moldova la reuniunile și structurile internaționale menite să asigure implementarea tratatului.

e) necesitatea asigurării cu resursele umane corespunzătoare pentru implementare – În vederea implementării Memorandumului de Înțelegere nu vor fi necesare resurse umane suplimentare.

f) instituția sau instituțiile naționale responsabile de negocierea, semnarea și/sau implementarea tratatului – Ministerul Afacerilor Interne.

g) necesitatea, forma și modalitatea întocmirii și prezentării eventualelor rapoarte de implementare pe plan intern și internațional – Se constată lipsa necesității întocmirii unor astfel de rapoarte, însă la necesitate acestea se vor efectua în conformitate cu pct. 226 al Hotărârii de Guvern nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale.

h) organul responsabil de prezentarea rapoartelor privind implementarea tratatului și instituțiile care vor prezenta acesteia informația necesară pentru întocmirea rapoartelor – În conformitate cu prevederile Memorandumului de Înțelegere, se expune lipsa necesității datelor respective. Totodată, în cazul apariției necesității prezentării rapoartelor privind implementarea tratatului, organul responsabil va fi Ministerul Afacerilor Interne.

i) necesitatea sau existența unui plan de acțiuni instituțional sau interinstituțional privind asigurarea măsurilor organizatorice – Pe marginea asigurării măsurilor organizatorice nu este necesară elaborarea planurilor de acțiuni atât instituționale, cât și interinstituționale.

6. Aspectul financiar:

a) beneficiile și angajamentele financiare pe care le presupune tratatul – În conformitate cu prevederile Memorandumului de Înțelegere, în special potrivit articolului 2 alineatul (4) toate cheltuielile care pot apărea de la livrarea echipamentelor până la transportarea în alt loc aparțin Părții moldovenești. De asemenea, conform articolului 3, alineatul (2) și (3), la cererea Părții

moldovenești, serviciul de consultanță tehnică (în măsura capacităților Părții turce) este oferit gratuit de către personalul desemnat de Partea turcă privind utilizarea, întreținerea etc. a echipamentelor. Toate cheltuielile de cazare, masă și transport ale echipei de asistență tehnică sunt suportate de statul furnizor. Partea turcă are dreptul de a prelua echipamentele în cazul în care acestea sunt utilizate cu încălcarea prevederilor articolului 1, alineatul (3).

În asemenea circumstanțe, Partea moldovenească suportă cheltuielile privind returnarea echipamentelor prin intermediul mijlocului de transport pe care îl consideră adecvat. Potrivit articolului 4, echipamentele acordate vor fi livrate Părții moldovenești la Punctul de trecere a frontierei Giurgiulești din Republica Moldova prin intermediul autostrăzilor, după acoperirea tuturor cheltuielilor de transport și asigurare de către Comandamentul General al Jandarmeriei din Republica Turcia. Toate cheltuielile (asigurare, transport, etc.) care apar după livrarea echipamentelor pe teritoriul Republicii Moldova sunt suportate de către Partea moldovenească. Partea turcă nu are nici o responsabilitate financiară pentru procedurile menționate. În cazul în care echipamentele nu sunt primite de către Partea moldovenească și/sau returnate Părții turce după intrarea lor în Republica Moldova, toate costurile legate de transport, asigurare și proceduri vamale în transportul din Republica Moldova în Republica Turcia, inclusiv toate taxele sau alte cheltuieli pentru orice întârziere și alte taxe, vor fi suportate de către Partea moldovenească. Partea turcă nu va avea nicio răspundere financiară pentru aceste proceduri.

Astfel, urmare a celor menționate supra, cheltuielile ce derivă din dispozițiile Memorandumului de Înțelegere vor fi suportate de către autoritățile Părților din contul și limita bugetului aprobat, fără a genera obligații suplimentare pentru bugetele Republicii Moldova și ale Republicii Turcia.

b) evaluarea comparativă, până la intrarea în vigoare a tratatului și după aceasta, a riscurilor și costurilor, în special a cheltuielilor din bugetul de stat, local, asigurărilor sociale de stat și altor fonduri publice, precum și a veniturilor așteptate în contextul implementării tratatului – Actualmente, o evaluare comparativă asupra cheltuielilor din bugetul de stat, precum și a veniturilor așteptate în contextul implementării Memorandumului de Înțelegere, nu a fost prevăzută, pe motiv că prezentul tratat nu prevede angajamente financiare pentru Republica Moldova, iar cheltuielile ce vor surveni în urma implementării Memorandumului de Înțelegere vor fi suportate de către autoritățile responsabile de realizarea acestuia, din contul și limita bugetului aprobat.

c) măsurile întreprinse pentru reducerea costurilor și riscurilor – În conținutul Memorandumului de Înțelegere nu sunt estimate asemenea măsuri.

d) impactul asupra importurilor și exporturilor, mediului de afaceri și impactul indirect asupra sistemului fiscal – Impactul menționat nu este reglementat în cadrul Memorandumului de Înțelegere.

e) cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor legate de aspectul normativ, instituțional și organizatoric ale tratatului – În vederea realizării acțiunilor legate de aspectul normativ, instituțional și organizatoric ale Memorandumului de Înțelegere, nu sunt impuse cheltuieli. Cheltuielile instituționale ce derivă din conținutul Memorandumului de Înțelegere vor fi suportate de către autoritățile responsabile de realizarea acestuia, din contul și limita bugetului aprobat.

7. Aspectul temporal:

a) etapele și termenele realizării măsurilor preparatorii până la și după intrarea în vigoare a tratatului, indispensabile pentru punerea în aplicare a acestuia – Memorandumul de Înțelegere nu prevede măsuri preparatorii aplicabile până la și după intrarea în vigoare a acestuia, indispensabile pentru punerea în aplicare a tratatului.

b) oportunitatea aplicării provizorii a tratatului – Memorandumul de Înțelegere menționat nu prevede aplicarea provizorie a tratatului.

c) etapele și termenele de implementare a tratatului – Potrivit articolului 8 alineatul (1) – (3) al prezentului tratat, Memorandumul de Înțelegere intră în vigoare la data primirii ultimei notificări scrise, prin mijloace diplomatice, prin care Părțile își notifică reciproc finalizarea procedurilor juridice interne necesare pentru intrarea în vigoare a Memorandumului de Înțelegere. Prezentul Memorandum de Înțelegere rămâne în vigoare până când Partea moldovenească informează Partea turcă, în scris, că toate mărfurile specificate în Anexa prezentului Memorandum de Înțelegere sunt inutilizabile. Încetarea prezentului Memorandum de Înțelegere nu afectează obligațiile care decurg din proiectele realizate, cu excepția cazului în care Părțile convin altfel.

d) periodicitatea prezentării rapoartelor de monitorizare sau evaluare a implementării tratatului și/sau organizării reuniunilor sau consultațiilor privind implementarea tratatului – Prezentul Memorandum de Înțelegere nu prevede expres expunerea rapoartelor de monitorizare sau evaluare a implementării tratatului și/sau organizării reuniunilor sau consultațiilor privind implementarea tratatului.

e) posibilitatea și consecințele suspendării sau încetării tratatului în situații speciale – Potrivit conținutului Memorandumului de Înțelegere, acest aspect nu este prevăzut. Totodată, în cadrul articolului 7 sunt enumerate condițiile acceptate ca forță majoră care apar în afara controlului furnizorului și nu pot fi prevăzute și prevenite, în timpul transportului echipamentelor.

f) eventuale obligații care ar putea rămâne în vigoare după stingerea tratatului – Memorandumul de Înțelegere prevede în cadrul articolului 1, alineatul (3) că Părțile vor utiliza echipamentele specificate în Anexa prezentului Memorandum de Înțelegere în timpul misiunilor internaționale de menținere a păcii și nu le vor utiliza împotriva altei țări pe o platformă internațională într-un mod contrar prevederilor de prietenie și cooperare stabilite între ambele Părți și atitudinilor politice interne și externe ale Părților.

C. Analiza oportunității aprobării:

a) data și locul semnării/aprobării tratatului – Memorandumul de Înțelegere a fost încheiat la Chișinău la 13 mai 2025.

b) data intrării în vigoare pe plan internațional, în cazul tratatelor multilaterale, sau condițiile necesare pentru intrarea în vigoare pe plan internațional – Potrivit prevederilor articolului 8 alineatul (1) al tratatului, prezentul Memorandum de Înțelegere intră în vigoare la data primirii ultimei notificări scrise, prin canale diplomatice, prin care Părțile își notifică reciproc finalizarea procedurilor juridice interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Memorandum de Înțelegere.

c) prevederile privind necesitatea și modalitatea îndeplinirii procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare – Necesitatea parcurgerii procedurilor interne de aprobare ale Memorandumului de Înțelegere vizat, decurge din prevederile Hotărârii Guvernului nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale.

d) oportunitatea formulării, scopul și conținutul rezervelor sau declarațiilor la un tratat multilateral – În vederea implementării Memorandumului de Înțelegere vizat, nu este necesară formularea anumitor rezerve sau declarații.

e) existența unor eventuale rezerve ale altor părți la tratat care ar putea afecta aplicarea acestuia – Se atestă lipsa rezervelor precitate.

f) îndeplinirea procedurilor interne de către cealaltă parte/celelalte părți și durata preconizată
– Părțile tratatului urmează a fi notificate reciproc prin canale diplomatice asupra îndeplinirii procedurilor interne de intrare în vigoare a Memorandumului de Înțelegere.

g) termenul de valabilitate a tratatului – În conformitate cu prevederile articolului 8 alineatul (2) și (3) prezentul Memorandum de Înțelegere rămâne în vigoare până când Partea moldovenească informează Partea turcă, în scris, că toate mărfurile specificate în Anexa prezentului Memorandum de Înțelegere sunt inutilizabile. Încetarea prezentului Memorandum de Înțelegere nu afectează obligațiile care decurg din proiectele realizate, cu excepția cazului în care Părțile convin altfel.

h) informații privind proiectul sau proiectele de acte legislative care au fost elaborate și prezentate concomitent Parlamentului în vederea ajustării cadrului juridic existent la prevederile tratatului, în cazul în care există o astfel de necesitate – Memorandumul de Înțelegere dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerul de Interne al Republicii Turcia privind furnizarea unor echipamente, încheiat la Chișinău la 13 mai 2025 este compatibil cu prevederile cadrului juridic al Republicii Moldova, respectiv nu necesită ajustarea acestuia.

Având la bază argumentele sus-menționate, precum și în temeiul prevederilor legislației în vigoare a Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Interne consideră relevantă promovarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea *Memorandumului de Înțelegere dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerul de Interne al Republicii Turcia privind furnizarea unor echipamente, încheiat la Chișinău la 13 mai 2025.*

Secretar de stat

Alexandru BEJAN

TABELUL DE SINTEZĂ A AVIZELOR

privind aprobarea Memorandumului de Înțelegere dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerul de Interne al Republicii Turcia privind furnizarea unor echipamente, încheiat la Chișinău la 13 mai 2025

Nr. d/r.	Denumirea autorității publice	Propuneri și obiecții privind denunțarea	Rezultatele examinării propunerilor și obiecțiilor
I.	Ministerul Afacerilor Externe nr. DI/2/290-2995 din 25 martie 2025	În conformitate cu prevederile punctului 25 al Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, articolele în Memorandumul de Înțelegere menționat urmează a fi numerotate cu cifre arabe.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		În alineatul 1 al preambulului proiectului tratatului în cauză cuvântul „Părțile” de substituit cu cuvântul „Părți”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		La art. 1, alin. 3 al proiectului tratatului, cuvântul „Părților” de substituit cu expresia „statelor Părți”, iar la alin. 4 al acestui articol expresia „sunt în joc” de substituit cu expresia „sunt afectate”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		La art. 1, alin. 4 al proiectului tratatului cuvântul „Alineatului” și la art. 2, alin 1, cuvintele „Articolului, Alineatul” de scris cu literă mică.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		La art. 2, alin. 3 al proiectului tratatului, după expresia „Inspectoratului General de Carabinieri” de adăugat expresia „din Republica Moldova”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		La art. 4, alin. 3 al proiectului tratatului, cuvântul „Moldova” de substituit cu expresia „Republica Moldova”, iar cuvântul „Turcia” de substituit cu expresia „Republica Turcia”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		La art. 5, alin. 2 al proiectului tratatului, expresia „Pentru Guvernul Republicii Moldova” de substituit cu expresia „Pentru partea moldovenească”, iar expresia „Pentru Guvernul Republicii Turcia” de substituit cu expresia „Pentru partea turcă”, deoarece guvernele Republicii Moldova și Republicii Turcia nu sunt Părți la acest tratat.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		În denumire și în textul articolului 6 al proiectului tratatului de substituit cuvântul „litigiu” cu cuvântul „diferend”; totodată, cuvântul „problema” de substituit cu cuvântul „diferendul”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		La art. 8, alin. 1 al proiectului tratatului expresia „mijloace diplomatice” de substituit cu expresia „canale diplomatice”,	Se acceptă. Modificările au fost operate.

		iar expresia „a Memorandumului de Înțelegere” de substituit cu expresia „a prezentului Memorandum de Înțelegere”.	
		În formula de atestare a autenticității tratatului și a Anexei acestuia urmează de aplicat următoarele expresii: „Pentru Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova” și „Pentru Ministerul de Interne al Republicii Turcia”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
II.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 15/1-927 din 24 martie 2025	Se comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-----
III.	Ministerul Finanțelor nr. 11/1-03/23/415 din 24 martie 2025	Se comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-----
IV.	Ministerul Justiției nr. 08/3536 din 8 aprilie 2025	Privind proiectul Memorandumului, cu titlu redacțional, la art. I pct. 3 se va corecta greșeala ortografică din cuvântul „utilizare”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		Privind proiectul Memorandumului, la art. V pct. 1 al proiectului în redacția engleză, se va substitui sintagma „Moldavian Party” cu „Moldovan Party”.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		Privind proiectul Memorandumului, suplimentar, în redacția română, se propune substituirea termenului „litigiu” cu „diferend”. Prin urmare, se recomandă redenumirea articolului VI în „Soluționarea diferendelor” pentru corespundere cu redacția engleză al Memorandumului	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		Privind proiectul Memorandumului, a se nota că legislația națională nu operează cu noțiunea de mobilizare locală și în acest sens sugerăm la art. VII pct. 1 lit.c) înlocuirea cuvântului „locală” cu „parțială” (a se vedea art. 29 alin. (2) din Legea 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război).	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		Privind proiectul Memorandumului, la fel, termenul „declarația” se va substitui cu „declararea”, pentru a corespunde cu semnificația atribuită în redacția engleză.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
		Privind proiectul Memorandumului, similar, la art. VIII pct. 1 se va substitui sintagma „mijloace diplomatice” cu „canale diplomatice”, întru asigurarea utilizării termenilor specifici tratatelor internaționale.	Se acceptă. Modificările au fost operate.
V.	Cancelaria de Stat nr. 25-78-3332 din 26 martie 2025	Proiectul Memorandumului prevede furnizarea echipamentelor esențiale pentru îmbunătățirea capacității operative și de intervenție a autorităților beneficiare destinate	Se acceptă. Modificările au fost operate.

		să sprijine activitățile de prevenire a infracțiunilor și intervențiile rapide în situații de urgență. În acest context, se menționează că termenul de grant, cade sub incidența noțiunii de asistență financiară care poate fi acordată sub formă de grant conform prevederilor pct. 9.20 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat (anexa nr. 1) la Hotărârea Guvernului nr.377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe. În cazul proiectului vizat, cuvântul grant are sens de echipamente necesare pentru îmbunătățirea capacității operative și de intervenție a autorităților beneficiare. Astfel, pentru evitarea oricărei confuzii, în titlu și pe tot textul proiectului de Memorandum, în Nota de argumentare cât și în textul proiectului de hotărâre a Guvernului, se consideră oportun de a înlocui termenul furnizarea materialelor de grant cu termenul furnizarea unor echipamente.	
		Se recomandă examinarea oportunității de a înlocui cuvântul litigiu cu dispută, întrucât termenul de litigiu, în sens juridic, poate soluționa o dispută apărută între două sau mai multe părți doar pe calea unui proces judiciar ori conform art. VI din textul Memorandumului, litigiile rezultate din interpretarea sau punerea în aplicare a prezentului Memorandum de Înțelegere se soluționează prin consultări și negocieri directe între Părți, iar problema nu poate fi adusă în fața unei instanțe naționale sau internaționale sau a unei Părți terțe.	Se acceptă parțial. Modificările au fost operate potrivit avizului Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Justiției.

Secretar de stat

Alexandru BEJAN